

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

De vaste commissie voor Financiën heeft over de brief van de Minister van Financiën van 16 mei 2018 houdende het Financieel Jaarverslag van het Rijk over 2017 (Kamerstuk34 950, nrs. 1 en 2) de navolgende vragen ter beantwoording aan de regering voorgelegd.

De voorzitter van de commissie,
Anne Mulder

De adjunct-griffier van de commissie,
Van Zuilen

- Nr. Vraag**
1. Kunt u een toelichting geven op de lage koopkrachtgroei, zeker gezien de gunstige ramingen?
  2. Wat is de reden dat de verwachte koopkracht zo sterk afwijkt van de behaalde koopkracht? Kunt u per inkomenscategorie aangeven welke redenen ten grondslag liggen aan het verschil?
  3. Wat is de oorzaak dat de meeste mensen er in koopkracht op achteruit zijn gegaan in 2017 terwijl hen een koopkrachtstijging werd beloofd?
  4. Wat is de reden dat het Centraal Planbureau (CPB) het modaal inkomen naar beneden heeft bijgesteld van € 37.000 ten tijde van de macro economische verkenningen 2017 naar € 34.000?
  5. Met welk percentage zijn in 2017 de huren in de particuliere sector gestegen en met hoeveel procent zijn de huren van bedrijfsruimtes gestegen? Kunt u hierbij een onderscheid maken tussen de Randstad en de rest van het land?
  6. Welke inkomensgroepen worden door huurstijgingen het hardst geraakt? Kunt u een overzicht maken van verschillende inkomensdecielen?
  7. Welk aandeel nemen diverse oorzaken als huurstijgingen en de stijging van het verlaagde btw-tarief in bij de koopkrachtveranderingen? Met andere woorden: hoeveel procent van de koopkrachtverandering kan worden verklaard uit een stijging van de huren? Hoeveel procent van de koopkrachtverandering wordt verklaard uit een stijging van de btw van 6% naar 9%? Hoeveel procent van de koopkrachtverandering wordt verklaard uit een feitelijke stijging van de nominale lonen?
  8. Wat is de verwachte olieprijs in de jaren 2018 t/m 2021? In welke mate spelen stijgende olieprijzen een rol in de inflatie? In welke mate spelen stijgende olieprijzen een rol in de koopkrachtveranderingen? Hoeveel procent van de koopkrachtverandering wordt verklaard uit een stijging van de olieprijs?
  9. Hoeveel procent van de koopkrachtverandering wordt verklaard uit een stijging van de Nederlandse beurskoersen?
  10. Met hoeveel procent kan de koopkracht van huishoudens stijgen indien wordt afgezien van de afschaffing van de dividendbelasting?
  11. Met hoeveel procent kan de koopkracht van huishoudens stijgen indien wordt afgezien van de daling van de vennootschapsbelasting (Vpb)-tarieven?
  12. Wat is de oorzaak van de lager dan verwachte arbeidsinkomensquote?
  13. Volgens professor Van Bavel daalt de arbeidsinkomensquote als gevolg van de fiscale maatregelen voor het Nederlandse bedrijfsleven; met hoeveel procentpunt zal de arbeidsinkomensquote dalen als gevolg van de afschaffing van de dividendbelasting? Hoe kan een dergelijke verandering worden verklaard?
  14. Met hoeveel procentpunt zal de arbeidsinkomensquote dalen als gevolg van de aanpassing van de Vpb? Hoe kan een dergelijke verandering worden verklaard?
  15. Hoeveel politiebureaus zullen er worden gesloten tijdens deze kabinetsperiode?
  16. Waarom zijn de huisvestingslasten van de politie niet gedaald?
  17. Hoeveel agenten meer of minder zullen er aan het einde van deze kabinetsperiode zijn ten opzichte van heden?
  18. Wat is de bestemming van de 2,6 miljard euro kaderonderschrijving op de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport?
  19. Kunt u uitleggen waarom minder is uitgegeven aan de Ziektewet?

- Nr. Vraag**
20. Hoe kan het dat een pand wordt verkocht door de Rijksvastgoeddienst voor 5,15 miljoen euro, maar de koper het kon doorverkoopen voor 9,4 miljoen euro?
  21. Hoe kan het dat de Algemene Rekenkamer een veel kleinere opbrengst van de verkoop van rijksgebouwen ziet dan het kabinet?
  22. Hoeveel minder opbrengsten zijn er vanwege het feit dat rijkspanden voor een te lage prijs zijn verkocht?
  23. Hoeveel rijkspanden die de Rijksvastgoeddienst heeft verkocht, zijn binnen een korte termijn weer door de koper doorverkocht met winst?
  24. Wat is de oorzaak van het te laag vaststellen van de prijzen van te verkopen rijksvastgoed?
  25. Kunt u per pand dat door de Rijksgebouwendienst is verkocht aangeven wat de oorspronkelijke waarde was, voor hoeveel het is verkocht en hoeveel er op het pand is afgeschreven?
  26. Volgens het Financieel Jaarverslag van het Rijk (FJR) stijgen de lonen in de marktsector inmiddels sneller dan bij de overheid; wordt er rekening gehouden met deze ontwikkeling in relatie tot de wervingsbehoefte in de zorgsector, het onderwijs en bij Defensie?
  27. Kunt u aantonen dat de inzet en de maatregelen van het kabinet in 2017, per saldo een positieve of een negatieve bijdrage hebben geleverd aan de woningproductie?
  28. Kunt u aantonen dat de inzet en de maatregelen van het kabinet in 2017, per saldo een positieve of een negatieve bijdrage hebben geleverd aan de arbeidsproductiviteit in de publieke sector?
  29. Heeft het kabinet beleidsopties die de wervingsbehoefte van de overheid beperken door middel van het verhogen van de arbeidsproductiviteit? Zo ja, welke beleidsopties zijn dat?
  30. Gelden voor alle cijfers uit het FJR de begrotingsregels en de regels omtrent uitgavenkaders die ten tijde van Miljoenennota 2017 gelden, of gelden voor cijfers na het regeerakkoord van het huidige kabinet de nieuwe regels voor het uitgavenkader?
  31. De Algemene Rekenkamer constateert dat er onvoldoende gekwalificeerd personeel is op gebied van ICT, onder meer bij de politie en het Openbaar Ministerie (OM), maar ook elders binnen het Rijk. Wat heeft het vorige kabinet gedaan om meer gekwalificeerd ICT-personeel aan te nemen?
  32. Bent u in staat een overzicht te maken van de artikelen met betrekking tot ICT-personeel voor de rijksoverheid waarvoor een ramingsmodel wordt gebruikt?
  33. Kan de rijksoverheid concurreren met het bedrijfsleven om ICT-personeel?
  34. Kunt u een overzicht geven van de mutaties in de leerlingenramingen tussen Miljoenennota en jaarverslag van de afgelopen vijf begrotingsjaren?
  35. Kunt u inzichtelijk maken middels een totaaloverzicht wat de ICT-kosten van de rijksoverheid zijn per jaar, inclusief personeels-, beheer- en onderhoudskosten? Kunt u dit daarnaast ook uitsplitsen per ministerie?
  36. Welk bedrag wordt jaarlijks in totaal voor de hele rijksoverheid besteed aan vernieuwing van de ICT-systemen? Kunt u dit daarnaast per jaar weergeven voor de afgelopen vijf jaar en uitsplitsen naar ministerie?
  37. Welk bedrag wordt jaarlijks in totaal voor de hele rijksoverheid besteed aan informatiebeveiliging? Kunt u dit daarnaast per jaar weergeven voor de afgelopen vijf jaar en uitsplitsen naar ministerie?

- Nr. Vraag**
38. Kunt u de afhankelijkheid van externe ICT-leveranciers per ministerie in kaart brengen? Hoeveel ICT-werkzaamheden worden uitbesteed?
  39. Welke stappen zijn er in 2017 genomen om de veiligheid en integriteit van de ICT-systemen van de overheid te verbeteren? Hoe rijmt dit met de onderuitputting op de budgetten voor e-overheidsvoorzieningen?
  40. Kunt u een overzicht maken van de juridisch nog niet verplichte uitgavenruimte per begroting en per jaar voor de komende kabinetsperiode?
  41. Wat is de oorzaak van het feit dat 20% van de gemeenten geen goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening kreeg?
  42. Logius is voor circa de helft van haar medewerkers afhankelijk van externe inhuur; welk deel van deze externe inhuur zou idealiter intern worden aangenomen in plaats van extern ingehuurd? Welk deel van de externe inhuur wordt veroorzaakt door wervingsproblemen?
  43. Hoe is de banengroei opgebouwd in termen van de contracturen en het vaste of flexkarakter van de betrekking?
  44. Hoeveel meer btw was er binnengekomen als in 2017 het lage tarief al verhoogd was naar 9 procent?
  45. Kunt u alle vijftien door de Rekenkamer geconstateerde ICT-kwetsbaarheden schematisch weergeven, met daarbij wat het probleem is en hoe de kwetsbaarheden worden opgelost?
  46. Kunt u per departement aangeven met hoeveel de uitgaven van Nederland in 2017 en 2018 zijn gestegen als gevolg van een hoger bruto nationaal product (EU-afrachten, ontwikkelingshulp (ODA), etc.)?
  47. Hoeveel euro bedragen de totale afrachten van Nederland aan de EU vanaf 2002? Kunt u dit uitsplitsen naar bron (btw-afrachten, bnp, douanerechten)? Hoeveel zullen de verwachte afrachten bedragen in de jaren 2018 t/m 2021? Graag een specifiek overzicht per jaar.
  48. Met hoeveel euro dalen de EU-afrachten van Nederland als gevolg van een daling van de gasbaten in de jaren 2018 t/m 2021? Graag een specifiek overzicht per jaar.
  49. Wat betekent de invoering van een uniform tarief (zoals voorgesteld in de EU-begroting) bij de berekening van de btw-afracht aan Brussel in voorstel COM(2018) 328 final 2018/0133? Welk uniform tarief wordt gehanteerd en wat betekent dit voor de afrachten van Nederland aan de EU?
  50. Kunt u per departement aangeven hoeveel er in 2017, 2018 en 2019 wordt uitgegeven aan de asielketen?
  51. Hoeveel bedroegen de totale bruto loonkosten van het zorgpersoneel in 2017 voor CURE en CARE?
  52. Hoeveel bedroegen de gasbaten in 2016 en 2017 en wat zijn de prognoses voor de jaren 2018 t/m 2021?
  53. Met hoeveel arbeidsjaren verandert de totale werkgelegenheid in Nederland structureel ten gevolge van het afschaffen van de dividendbelasting?
  54. Hoe hoog was de collectieve lastendruk in 2016 en in 2017 en wat zijn de prognoses voor 2018 t/m 2021? Welke onzekerheden moeten daarbij in beschouwing worden genomen en wat zijn de risico's dat afgeweken wordt van de ramingen?

- Nr. Vraag**
55. Hoe is de verdeling tussen huishoudens en bedrijven in de collectieve lastendruk? Hoeveel procent van de totale belastingen wordt afgedragen door particuliere huishoudens en hoeveel procent door bedrijven? Hoeveel procent en welk aandeel in euro's van de afgedragen belasting door bedrijven wordt door in het binnenland gevestigde versus in het buitenland gevestigde bedrijven afgedragen?
56. Hoeveel euro is aanvullend nodig om 33 concrete maatregelen «om van het politiekorps weer een gezonde organisatie te maken», zoals versterking van de basisteams en opsporing en een betere administratieve ondersteuning, te realiseren?
57. Hoeveel mensen zaten in 2016 en 2017 in de schuldsanering? Wat is de verwachting voor 2018 en 2019?
58. Voor hoeveel euro staat Nederland (regering en DNB afzonderlijk) garant voor Europese banken en andere lidstaten? Hoeveel wordt daar de jaren 2018 tot en met 2021 nog aan toegevoegd? Graag een specifiek overzicht per jaar.
59. Kunt u een overzicht maken van de pensioengerechtigde leeftijd in alle EU-lidstaten? Kunt u eenzelfde overzicht maken voor de 2021, indien landen gemaakte afspraken nakomen?
60. Hoeveel procent van de totale bevolking is volledig afhankelijk van sociale zekerheid? Kunt u dit uitsplitsen naar het autochtone bevolkingsdeel, het allochtone bevolkingsdeel en het bevolkingsdeel met een niet-Westerse migratieachtergrond? Hoe is de verdeling van de leeftijd onder deze personen en procent van deze mensen is de Nederlandse taal niet machtig? Hoeveel euro's zijn hiermee per genoemde bevolkingsgroep gemoeid?
61. Hoeveel euro is een gemiddeld gezin per jaar kwijt aan energiebelasting in de jaren 2016 t/m 2021? Hoeveel euro stijgen hun energiekosten? Graag een specifiek overzicht per jaar.
62. Hoeveel euro is een gemiddeld gezin per jaar kwijt aan zorgkosten in de jaren 2016 t/m 2021? Graag een specifiek overzicht per jaar, met daarbij onderscheid naar mensen die hun eigen risico volledig verbruiken en mensen die geen enkel gebruik maken van de zorg maar daarvoor toch moeten afdragen.
63. Hoeveel lastenverlichting of lastenverzwaring heeft plaatsgehad of vindt plaats voor gezinnen en bedrijven (mkb versus multinationals)?
64. Welke bezuinigingen of intensiveringen raken de ouderenzorg?
65. Hoeveel subsidies (fiscaal en niet fiscaal) zijn verstrekt ten behoeve van milieu, klimaat en innovatie?
66. Hoeveel garanties heeft de overheid uitstaan ten behoeve van de financiering van het mkb en de Garantie Ondernemingsfinanciering?
67. Hoeveel garanties heeft de overheid uitstaan ten behoeve van steun aan de financiële sector?
68. Hoeveel gaat de energietransitie kosten vanaf 2017? Graag een overzicht per jaar.
69. Wat is de verwachte werkloosheidsgraad in de jaren 2018 t/m 2021? Kunt u deze percentages uitsplitsen in conjuncturele werkloosheid en structurele werkloosheid? Graag een overzicht per jaar.
70. In welke mate is de hypotheekrente afhankelijk van de rente op de Nederlandse staatsschuld?
71. Kunt u een update geven van de afdrachten aan de EU in 2017, 2018, en 2019, inclusief bni- en btw-afdrachten, landbouwheffingen en invoerrechten, perceptiekostenvergoeding en overige inkomsten?

- Nr. Vraag**
72. Hoeveel gaat Nederland afdragen aan de EU als gevolg van de nieuwe plannen van de Europese Commissie (geen EU-korting meer, minder inningskosten houden, extra bijdrage als gevolg van een hogere EU-begroting en extra bijdrage als gevolg van de nieuwe eigen middelen)? Kunt u dit per onderdeel uitsplitsen?
73. Kunt u een totaaloverzicht geven van de (in)directe exposure van de Nederlandse overheid met betrekking tot alle lopende fiscale en monetaire steunoperaties in het kader van de Europese schulden-crisis, waaronder in elk geval, maar niet per se uitsluitend: bilateraal, Europese Financiële Stabiliteitsfaciliteit (EFSF), Europees financieel stabilisatiemechanisme (EFSM), Europees Stabiliteitsme-
chanisme (ESM), Long-term Refinancing Operations (LTRO), Securities Market Programme (SMP), kwantitatieve verruiming (QE), Main Refinancing Operations (MRO), Outright Monetary Transactions (OMT), Internationaal Monetair Fonds (IMF)?
74. Kunt u aangeven welk bedrag aan EU-landbouwsubsidies elke lidstaat in 2016 en 2017 heeft ontvangen? Hoeveel heeft Nederland in 2016 en in 2017 ontvangen? Waarom is voorts de website <http://www.eu-verantwoording.nl/lidstaten> waar dit vermeld stond uit de lucht?
75. Kunt u een actueel overzicht geven van de uitbetaalde en nog uit te betalen steungelden aan programmalanden in het kader van de eurocrisis, in tranches met het aandeel van het IMF, het aandeel van Europa, het aandeel van Nederland en uitgesplitst naar de verschillende steunprogramma's?
76. Met hoeveel stijgt de bijdrage van Nederland aan Brussel per jaar voor de jaren 2017 t/m 2021 als gevolg van de Brexit?
77. Hoeveel garanties heeft de overheid uitstaan ten behoeve van de noodsteun aan andere lidstaten?
78. Hoe hoog is de pensioenleeftijd in Duitsland, België, Frankrijk, Spanje, Italië, Griekenland en Portugal?
79. Hoeveel heeft de Europese Centrale Bank tot nu toe opgekocht met QE? Hoeveel hiervan komt voor herstructurering in aanmerking?
80. Hoeveel is er tot nu toe met QE opgekocht door de eigen nationale centrale bank en hoeveel gemeenschappelijk door de ECB?
81. Hoe kan het dat het EMU-saldo niet wijzigt als gevolg van een noemereffect, maar de EMU-schuld wel?
82. Wat wordt bedoeld met de doorwerking van de lagere schuld 2016? Via welke weg leidt dit tot lagere uitgaven in 2017?
83. Bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is een correctie gedaan van niet-kaderrelevant naar kaderrelevant; voor welk specifiek doel zijn deze uitgaven gedaan en uit welke middelen is dit bekostigd, zodat een verschuiving van middelen van niet-kaderrelevant naar kaderrelevant nodig is?
84. Op welke manier werken de lagere uitgaven aan de AOW door de hogere sterfte door in de raming voor de komende jaren?
85. Wat is de onderuitputting in absolute bedragen per departement en hoeveel van deze onderuitputting gaat terug naar de algemene middelen?
86. Wat betekent de te hoge raming voor het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor de hoogte van het eigen risico?
87. Hoe is de onderuitputting op de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport opgebouwd en wat is de bestemming van de onderuitputting?
88. In hoeverre is de onderuitputting van 134 miljoen euro toe te wijzen aan de volgende redenen: de Belastingdienst heeft minder mensen aangenomen, de verminderde inhuur van extern personeel en minder uitgaven aan de ICT?

Nr.	Vraag
89.	Welke inningsproblemen heeft de Belastingdienst gekend in 2017? Zijn er naast de bekende problemen rond de erf- en schenkbelasting nog andere belastinginkomsten achtergebleven?
90.	Hoeveel bedrijven met een Advance Pricing Agreements / Advance Tax Rulings hebben een materiële controle van hun belastingaangifte gekregen?
91.	Wat betekent de hoger dan verwachte brutoopbrengst van de dividendbelasting voor de raming dat afschaffing 1,4 miljard euro kost?
92.	Voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken zijn er fouten geconstateerd in de saldibalans; om welke fouten gaat het hier?
93.	In 2017 waren 21 beleidsdoorlichtingen gepland. Hiervan zijn slechts 14 aangeboden aan de Tweede Kamer. Wat is hiervan per beleidsdoorlichting de reden en wanneer komen deze beleidsdoorlichtingen alsnog richting de Tweede Kamer?
94.	Wanneer ontvangt Nederland de EU-korting voor het jaar 2017? Hoeveel bedraagt deze korting en op welke wijze wordt dit verrekend met de EU-afdrachten?
95.	Wanneer ontvangt Nederland de EU-korting voor het jaar 2018?
96.	Hoe kan het dat het aantal relocanten achterblijft bij oorspronkelijke verwachting? Hoeveel personen was de oorspronkelijke verwachting en hoeveel personen zijn uiteindelijk gereleoceerd?
97.	Hoe komt het dat, ondanks de opgave voor de Belastingdienst en tegen de achtergrond dat medewerkers gemiddeld later in 2017 in zijn gestroomd dan vooraf is begroot en een deel van de nieuwe werknemers pas in 2018 is ingestroomd, er minder gebruik is gemaakt van uitzendkrachten en de overige inhuur van specialisten? Was dit een bewuste beleidskeuze of een gevolg van uitdagingen in het zoeken en aannemen van (tijdelijk) personeel?
98.	Waarom is er 377,8 miljoen euro extra in de begrotingsreserve duurzame energie gestort?
99.	Hoe kan het dat de bijdragen aan het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) voor maatschappelijke begeleiding en voorinburgering lager zijn uitgevallen dan geraamd? Hoe valt dat te rijmen met de opdracht vanuit de Kamer om meer in te zetten op taallessen vanaf dag één? Waar zijn deze middelen dan wel voor ingezet?
100.	Hangt de lagere realisatie van de re-integratie Wajong samen met de lagere realisatie van het aantal mensen met een Wajong-uitkering, of is er minder re-integratie ingekocht per persoon met een Wajong-uitkering?
101.	Waaruit bestond de nabetaling aan het UWV over 2016?
102.	Waarom is er 32,8 miljoen euro extra uitgegeven aan «Asiel»?
103.	Waarom is er 170,3 miljoen euro extra uitgegeven aan «Asielinstroom 2016», terwijl de instroomraming naar benden toe is bijgesteld?